

OPĆI PODACI I KONTAKT PRISTUPNIKA/PRISTUPNICE:			
IME I PREZIME PRISTUPNIKA ILI PRISTUPNICE:	Pero Kuterovac		
SASTAVNICA:	Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet		
Naziv studija:	Poslijediplomski doktorski studij kineziologije		
Matični broj studenta:			
Odobranje teme za stjecanje doktorata znanosti: <i>(molimo zacrniti polje)</i>	☒ u okviru doktorskog studija	☐ izvan doktorskog studija	☐ na temelju znanstvenih dostignuća
Ime i prezime majke i/ili oca:	Petar i Ana Kuterovac		
Datum i mjesto rođenja:	04.05.1973., Slavonski Brod		
Adresa:	Ozaljska 43. , 10000 zagreb		
Telefon/mobitel:	098 388 148		
e-pošta:	pero.kuterovac@gmail.com		
ŽIVOTOPIS PRISTUPNIKA/PRISTUPNICE:			
Obrazovanje (kronološki od novijeg k starijem datumu):	2012. godine magistrirao na Kineziološkom fakultetu, Sveučilišta u Zagrebu na temu : MODELNE KARAKTERISTIKE VRHUNSKIH PLIVAČA KRAUL TEHNIKE te stekao titulu magistra znanosti, 1997. Godine diplomirao na fakultetu za Fizičku kulturu, Sveučilišta u Zagrebu na temu: UTJECAJ NEKIH BAZIČNIH MOTORIČKIH SPOSOBNOSTI NA REZULTATE U PLIVANJU 1500 metara, te stekao titulu Profesora TZK, 1991.-1996. Godine upisao i studirao na Fakultetu za fizičku kulturu, Sveučilišta u Zagrebu, 1987. – 1991., Tehnički Obrazovni centar, Slavonski Brod 1979. – 1987., Osnovna škola „Matije Gupca“, Slavonski Brod		
Radno iskustvo (kronološki od novijeg k starijem datumu):	2017. - - kondicijski trener rukometne reprezentacije, 2012. - - kondicijski trener vaterpolo reprezentacije, 2008. - 2010. - glavni trener plivačke seniorske reprezentacije, 2005. – 2008. - glavni trener juniorske plivačke reprezentacije, 2004. - - vanjski suradnik Fakulteta za fizičku kulturu kolegij Kondicijska Priprema; 2002. - 2012 . - kondicijski trener juniorske vaterpolo reprezentacije; 2000. - - vanjski suradnik na Fakultetu za fizičku kulturu, kolegij Vaterpolo; 1999. - - vanjski suradnik na Fakultetu za fizičku kulturu, kolegij Plivanje; 1998. - - kondicijski trener HAVK «Mladost»; 1996. - - glavni trener Zagrebačkog plivačkog kluba; 1993. - - trener mladih selekcija u Zagrebačkom plivačkom klubu ;		
Popis radova i aktivnih sudjelovanja na kongresima:	<ol style="list-style-type: none"> Zoretić, Dajana; Kuterovac Pero. Razvoj specifične jakosti kod vrhunskih plivača // Kondicijska priprema sportaša 2008. Trening snage. / Jukić, Igor ; Milanović Dragan ; Gregov Cvita (ur.). Zagreb : Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Udruga kondicijskih trenera Hrvatske, 2008. 251-256 (predavanje, međunarodna recenzija, objavljeni rad, stručni). Kuterovac Pero Energetska metabolička aktivnost tijekom plivanja // Kondicijska priprema sportaša 2009. Trening izdržljivosti. / Jukić, Igor ; Milanović Dragan ; Gregov Cvita (ur.). Zagreb : Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Udruga kondicijskih trenera Hrvatske, 2009. 72-76 (POZVANO TEORIJSKO PREDAVANJE, međunarodna recenzija, objavljeni rad, stručni). 		

	<p>3. Kuterovac Pero; Zoretić, Dajana Specifična izdržljivost plivača // Kondicijska priprema sportaša 2009. Trening izdržljivosti. / Jukić, Igor ; Milanović Dragan ; Gregov Cvita (ur.). Zagreb : Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Udruga kondicijskih trenera Hrvatske, 2009. 238-241. (predavanje, međunarodna recenzija, objavljeni rad, stručni).</p> <p>4. Zoretic D., Kuterovac P. Effect of 21 days of "Living High – Training High" training period on sea-level swimming performance and haematological blood results in competitive swimmers. Gazzetta Medica Italiana Archivio per le Scienze Mediche 2012 June;171(3):295-303</p> <p>5. Kuterovac, P. Biokemijski parametri treninga // Kondicijska priprema sportaša 2012. / Jukić, Igor ; Milanović Dragan ; Gregov Cvita (ur.). Zagreb : Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Udruga kondicijskih trenera Hrvatske, 2012. (predavanje, međunarodna recenzija, objavljeni rad, stručni).</p> <p>6. Kuterovac P. Plan i periodizacija kondicijskog treninga hrvatske vaterpolske reprezentacije u pripremi za olimpijske igre „RIO 2016“ // Kondicijska priprema sportaša 2017. / Jukić Igor; Milanović Dragan; Cvita Gregov (ur). Zagreb; Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Udruga kondicijskih trenera Hrvatske, 2017. (predavanje, međunarodna recenzija, objavljeni stručni rad)</p> <p>1. Predavač na seminarima u organizaciji Hrvatskog plivačkog saveza, 2. Predavač na seminarima za trenere u organizaciji Hrvatskog vaterpolo saveza, 3. Pozvani predavač na seminaru za plivačke trenere u organizaciji Slovenskog plivačkog saveza, 4. Pozvani predavač na seminaru za trenere u organizaciji Iranskog Olimpijskog komiteta, 5. Pozvani predavač na seminaru za trenere u organizaciji Grčkog plivačkog saveza, 6. Pozvani predavač na seminaru za trenere u organizaciji Srbijanskog Olimpijskog komiteta. 7. Pozvani predavač na seminaru za trenere u organizaciji "CONI", Italija 8. Pozvani predavač na konferenciji Kondicijska priprema, 2010, 2012. U organizaciji Udruge Kondicijskih trenera Hrvatske i Kineziološkog fakulteta.</p>		
NASLOV PREDLOŽENE TEME			
Hrvatski:	PSIHOLOŠKI FAKTORI POVEZANI S DOPINGOM U SPORTU		
Engleski:	PSYCHOLOGICAL FACTORS BEHIND DOPING USE IN SPORT		
Jezik na kojem će se pisati rad:	Hrvatski		
Područje ili polje:	DRUŠTVENE ZNANOSTI, KINEZIOLOGIJA		
PREDLOŽENI ILI POTENCIJALNI MENTOR(I)^a			
	TITULA, IME I PREZIME:	USTANOVA:	E-POŠTA:
Mentor 1:	prof.dr.sc.Renata Barić	Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet, Hrvatska	renata.baric@kif.hr
Mentor 2:			
KOMPETENCIJE MENTORA - popis do 5 objavljenih relevantnih radova u zadnjih 5 godina^b			

<p>Mentor 1: Ime i prezime</p>	<p>Barić, R. (2017). Process or outcome: How to find a balance? Psychological preparation of the Rio Olympics water polo silver medalists. U: Gangyan, S., Cruz, J., i Jaenes, J.C. (ur.), <i>Sport Psychology: Linking theory to practice, Proceedings of the ISSP 14th World Congress in Sport Psychology</i>. Sevilla: International Society of Sport Psychology, str.302.</p> <p>Barić, R.; Martinović, K.; Barišić, V. i Latinović, R. (2016). Psihološki aspekti dopinga u sportu i stanje u Hrvatskoj. U: Pokrajac-Bulian, A. ; Miletić, I. ; Juretić, J. i Lopizić, J. (ur.), <i>24. godišnja konferencija hrvatskih psihologa "Psihologija u prevenciji poremećaja i očuvanju zdravlja" Sažetci priopćenja</i>, Zagreb : Hrvatsko psihološko društvo, str. 91.</p> <p>Barić, R., Vlašić, J. i Cecič Erpič, S. (2014). Goal orientation and intrinsic motivation for physical education: does perceived competence matter? <i>Kinesiology</i>,46(1), 117-126.</p> <p>Cveniċ, J. i Barić, R. (2016). Razlike u intrinziċnoj motivaciji studentica u razliċitim sadijima promjene ponašanja povezanih s vježbanjem. <i>HŠMV</i>, 31, 22-28.</p> <p>Cveniċ, J. i Barić, R. (2015).Psihometrijske karakteristike hrvatske verzije upitnika intrinziċne motivacije (IMI). <i>Napredak</i>, 156(3), 341-355.</p> <p>Greblo, Z., Barić, R. i Cajner Mraović, I. (2014). Emotional and behavioural problems in adolescent athletes and non-athletes. U: M. Doupona Topić i T. Kajtna (Ur.), <i>Proceedings of the 7th Conference for Youth sport</i>, Ljubljana, University of Ljubljana, Faculty of sport. Ribnica: KVM Grafika, str.45.</p>
<p>Mentor 2: Ime i prezime</p>	
<p>OBRAZLOŽENJE TEME:</p>	
<p>Sažetak na hrvatskom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima):</p>	<p>Uzimanje dopinga i dalje se smatra jednim od aktualnih problema modernog sporta, unatoċ sve ċešćim kontrolama i ozbiljnim disciplinskim postupcima prema onim sportašima koji se pokazu pozitivnima na doping. Jedna od najpoznatijih i najċešće korištenih teorija u istraživanjima dopinga je Ajzenova Teorija planiranog ponašanja. Navedena teorija pretpostavlja da je odreċeno ponašanje najviše determinirano namjerom osobe da se ukljuċi u to ponašanje te da u pozadini namjere ponašanja postoje tri faktora: stavovi, subjektivne norme i percipirana kontrola. U novijim istraživanjima provedenim na sportašima Teorija planiranog ponašanja povezivana je s brojnim psihološkim faktorima relevantnim za uspjeh u sportu, izmeċu ostalog i s motivacijom, ciljnom orijentacijom te samopoštovanjem.</p> <p>Sukladno tome, cilj ovog istraživanja je identificirati psihološke faktore koji su povezani sa stavovima prema dopingu i uzimanjem zabranjenih supstanci na uzorku hrvatskih sportaša.</p>
<p>Sažetak na engleskom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima):</p>	<p>Doping is still considered as one of the main problems of modern sport despite the more frequent controls and serious disciplinary consequences for the athletes caught using it. One of the most used theory used in doping research is Ajzen's Theory of planned behaviour. This theory claims that the intentions to involve in some behavior is the biggest determinant of the behaviour itself. Furthermore, it claims that there are three factors behind the intentions to involve in behaviour and they are: attitudes, subjective norms and perceived control. Recent research on athletes connected this theory with numerous psychological factors relevant to success in sport such as motivation, goal orientation and self-esteem.</p>

According to previous findings, the goal of this research is to identify psychological factors connected to attitudes towards doping and doping behaviour on Croatian athletes.

Uvod i pregled dosadašnjih istraživanja (maksimalno 7000 znakova s praznim mjestima)

Uzimanje dopinga jedan je od aktualnih problema u modernom sportu. Općenito, dopingom u sportu naziva se korištenje sredstava koja su zabranjena od strane WADA-e (Svjetske anti-doping agencije), a koja su uzeta sa svrhom poboljšanja sportske izvedbe. Postoje određeni kriteriji koje supstance ili metode moraju zadovoljavati kako bi bili uvršteni u listu zabranjenih sredstava (dva od tri navedena): (1) supstanca ili metoda (samostalno ili u kombinaciji) ima potencijal poboljšanja sportske izvedbe; (2) postoje medicinski ili drugi znanstveni dokazi o štetnom utjecaju korištenja određene supstance ili metode na zdravlje sportaša; (3) korištenje određene supstance ili metode narušava sportski duh (WADA, 2015). Iako danas postoje sve češće kontrole te smo svjedoci ozbiljnih disciplinskih postupaka prema onim sportašima koji se pokažu pozitivnim na doping, uzimanje dopinga još uvijek se smatra značajnim problemom u natjecateljskom sportu (Morente-Sanchez i Zabala, 2013). Istraživanja u kojima su korišteni upitnici ukazuju na to da 10-15% sportaša koristi ili je koristilo neke supstance ili metode koje se smatraju dopingom (Laure, 1997), dok se brojevi u nekim istraživanjima penju i do 39% (Hon, Kuipers i Bottenburg, 2015; Lentillon-Kaestner i Ohl, 2011), ovisno o definiciji dopinga i metodama korištenim u istraživanju. Očigledno je da su ti brojevi znatno veći od 1-2% sportaša koji su na testiranjima otkriveni sa zabranjenim supstancama u tijelu (Hon, Kuipers i Bottenburg, 2015).

Jedna od najpoznatijih psiholoških teorija koja se koristi u istraživanjima dopinga je Teorija planiranog ponašanja (TPB; Ajzen, 1991). U navedenoj teoriji, ono što najviše determinira ponašanje je namjera osobe da se uključi u to ponašanje. Nadalje, navedena teorija predlaže da postoje tri faktora koja utječu na namjeru ponašanja: stavovi, subjektivne norme i percipirana kontrola. Stavovi predstavljaju pojedinceve pozitivne ili negativne evaluacije vezane za izvedbu određenog ponašanja. Subjektivne norme označavaju pritisak koji osoba percipira od strane drugih, njemu važnih ljudi, koji je povezan s izvođenjem (ili ne izvođenjem) određenog ponašanja. Percipirana kontrola nad ponašanjem predstavlja stupanj u kojem osoba vjeruje da je ponašanje pod njenom kontrolom. Navedena tri faktora u pozadini imaju i odgovarajuća vjerovanja i to: ponašajna, normativna i vjerovanja o kontroli.

Brojna istraživanja provedena na sportašima ističu važnost stavova prema doping u predviđanju uzimanja istog (Alaranta, Alaranta, Holmila, Palmu, Pietila i Helenius, 2006; Petroczi i Aidman, 2009) te korisnost Teorije planiranog ponašanja u predviđanju ponašanja povezanih s korištenjem dopinga u sportu (Lazuras, Barkoukis, Rodafinos i Tzorbatozoudis, 2010; Lucidi, Grano, Leone, Lombardo i Pesce, 2004).

U novijim istraživanjima dopinga u sportu Teorija planiranog ponašanja proširena je konstruktima kao što su deskriptivne norme (Lazuras, Barkoukis, Rodafinos i Tzorbatozoudis, 2010), a u kontekstu dopinga u istraživanja su uključene i druge varijable kao što su npr. samopoštovanje, motivacija, motivacijska klima i ciljna orijentacija (Allen, Taylor, Dimeo, Dixon i Robinson, 2015; Barkoukis, Lazuras i Tzorbatozoudis, 2014; Barkoukis, Lazuras, Tzorbatozoudis i Rodafinos, 2011; Hodge, Hargreaves, Gerrard i Lonsdale, 2013; Kavussanu, Hatzigeorgiadis, Elbe i Ring, 2016; Madigan, Stroerber i Passfield, 2016; Zabala, Morente-Sanchez, Mateo-March i Sanabria, 2016). Također, istraživače su se i razlike između muškaraca i žena pa su tako u svojoj meta-analizi Ntoumanis, Ng, Barkoukis i Backhouse (2014) zaključili da će muškarci vjerojatnije izvjestiti o korištenju dopinga nego žene na što ukazuju i druga istraživanja (Backhouse, Whitaker i Petroczi, 2013; Dodge i Jaccard, 2006; Whitaker, Long, Petroczi i Backhouse, 2014). Nadalje, istraživane su i razlike u uzimanju dopinga između sportaša koji se bave individualnim i ekipnim sportovima (Lazuras i sur., 2010). U kontekstu motivacije, ciljna orijentacija na zadatak pokazala se negativno povezanom sa korištenjem dopinga, dok se ciljna orijentacija na rezultat pokazala pozitivno povezanom (Ntoumanis, Ng, Barkoukis i Backhouse 2014). Allen, Taylor, Dimeo, Dixon i Robinson (2015) u svojoj su studiji provedenoj na 177 vrhunskih sportaša zaključili da su obje vrste ciljne orijentacije te kooperativna motivacijska klima bili prediktori stavova prema uzimanju dopinga u sportu. Nadalje, intrinzično motivirani sportaši izvjestili su o nižim rezultatima na skalama uzimanja dopinga u prošlosti kao i namjere da se doping uzme u budućnosti u usporedbi s nemotiviranim i ekstrinzično motiviranim sportašima, u istraživanju provedenom na 1075 vrhunskih sportaša iz 9 olimpijskih sportova (Barkoukis, Lazuras, Tzorbatozoudis i Rodafinos, 2011). Samopoštovanje se također pokazalo kao značajan prediktor stavova prema doping u uzorku biciklista u istraživanju koje su proveli Zabala, Morente-Sanchez, Mateo-March i Sanabria (2016). Uz ranije navedeno, stavovi prema doping široko su prepoznati i istraživani (npr. Allen, Taylor, Dimeo, Dixon i Robinson, 2015; Dodge i Jaccard, 2008; Lucidi i sur. 2008; Vangrunderbeek i Tolleneer, 2010) te je dobiveno da su pozitivni stavovi prema doping u jedan od najsnažnijih pozitivnih korelata namjera uzimanja dopinga i uzimanja istog (Ntoumanis, Johan, Barkoukis i Backhouse 2014).

U svom preglednom članku, Morente-Sanchez i Zabala (2013) sugeriraju da bi sportske institucije trebale omogućiti više resursa za projekte i istraživanja vezana za utjecaj psiholoških faktora na uzimanje dopinga, u odnosu na biomedicinski pristup istraživanju ove teme koji je još uvijek široko primjenjivan i najviše financiran. Alaranta et. al. (2006) smatraju kako kontroliranje dopinga isključivo testiranjem nije dovoljno te predlažu da se buduće intervencije fokusiraju na promjene u stavovima. Međutim, bez obzira na napore da se korištenje dopinga u sportu detektira i spriječi, broj istraživanja koji se bave ovom temom još je uvijek relativno mali (Lazuras i sur., 2010). Navedeno ukazuje na potrebu da se istraže korelati i prediktori ovog fenomena kako bi i intervencije bile sveobuhvatnije i učinkovitije. Dosadašnje strategije prevencije uglavnom su se bazirale na kažnjavanju onih koji su uhvaćeni u korištenju dopinga te na informiranju sportaša o brojnim negativnim posljedicama koje korištenje takvih supstanci ima na njihovo zdravlje. Međutim, sve više autora sugerira uključivanje i psiholoških faktora, ne samo u istraživanja nego i u intervencije, radi što boljeg razumijevanja ovog izuzetno važnog fenomena, ali i proširivanja metoda prevencije s faktorima koji su se nedvojbeno pokazali relevantnima (Lazuras i sur. 2010).

Cilj i hipoteze istraživanja (maksimalno 700 znakova s praznim mjestima)

Cilj 1: Ispitati povezanost ciljne orijentacije, samopoštovanja, motivacije, stavova prema dopingu te namjere korištenja dopinga kod sportaša.

H1: Sportaši orijentirani na zadatak, višeg samopoštovanja i intrinzično motiviraniji imat će negativnije stavove prema dopingu i manju namjeru uzimanja, sportaši orijentirani na rezultat, nižeg samopoštovanja i ekstrinzično motivirani imat će pozitivnije stavove i veću namjeru uzimanja dopinga.

Cilj 2: Ispitati razlike u ciljnoj orijentaciji, samopoštovanju i motivaciji sportaša koji su koristili i nisu koristili doping.

H2: Sportaši koji su u koristili doping bit će više orijentirani na rezultat i ekstrinzično motivirani te imati niže samopoštovanje od onih koji nisu koristili doping.

Cilj 3: Ispitati povezanost i prediktivnu vrijednost stavova, subjektivnih i deskriptivnih normi, te percipiranog stupnja bihevioralne kontrole za namjeru i uzimanje dopinga.

H3: Stavovi, subjektivne i deskriptivne norme te percipirani stupanj bihevioralne kontrole bit će značajni prediktori namjere uzimanja dopinga.

Cilj 4: Ispitati razlike u stavovima prema i namjeri korištenja dopinga između muškaraca i žena, sportaša individualnih i timskih sportova i sportaša različitog ranga kvalitete.

H4: Muškarci, sportaši individualnih sportova i većeg ranga kvalitete imat će pozitivnije stavove i jaču namjeru korištenja dopinga.

Materijal, metodologija i plan istraživanja (maksimalno 6500 znakova s praznim mjestima)

UZORAK SUDIONIKA

Uzorak sudionika činit će 1000 sportašica i sportaša, aktivnih natjecatelja iz raznih sportova (individualnih i ekipnih). S obzirom na objektivno brojno stanje i zastupljenost sportova u uzorku će prevladavati muškarci i sportaši kolektivnih sportova u omjeru 60% : 40 %.

INSTRUMENTI I UZORAK VARIJABLI

Varijable vezane za Teoriju planiranog ponašanja biti će strukturirane prema Ajzenovim (1991) uputama, a u skladu s prijašnjim istraživanjima u ovom području koja su koristila sličnu proceduru (npr. Barkoukis, Lazuras i Tzorbatzoudis, 2014; Lazuras, Barkoukis, Rodafinos i Tzorbatzoudis, 2010):

Stavovi prema dopingu

Stavovi prema dopingu mjerit će se skalom koja sadrži 4 čestice od kojih svaka predstavlja zasebnu varijablu i počinje rečenicom: „Korištenje zabranjenih supstanci za poboljšanje moje sportske izvedbe ove sezone smatram:“ nakon čega slijedi bipolarna skala od 7 stupnjeva sa ponuđenim odgovorima: (1) dobrim/lošim, (2) korisnim/beskorisnim; (3) djelotvornim/nedjelotvornim; (4) neetičnim/etičnim. Računa se aritmetička sredina ispitanikovih odgovora, a viši rezultati označavaju pozitivnije stavove prema dopingu.

Subjektivne norme

Vjerovanja ispitanika o tome što drugi ljudi misle o korištenju dopinga (subjektivne norme) procijenit će se skalom koja sadrži 3 čestice - varijable (primjer: „Većina ljudi koji su mi važni voljela bi da koristim zabranjene supstance kako bi poboljšao svoju sportsku izvedbu ove sezone“). Ispitanici označavaju svoje odgovore na skali Likertovog tipa raspona od 1 (uopće se ne slažem) do 7 (u potpunosti se slažem).

Percipirani stupanj bihevioralne kontrole

Percipirani stupanj bihevioralne kontrole procijenit će se skalom koja sadrži 3 čestice (varijable), npr: „Osjećam da je uzimanje zabranjenih supstanci za poboljšanje moje sportske izvedbe ove sezone u potpunosti pod mojom kontrolom.“. Sudionici će označavati svoje odgovore na skali Likertovog tipa raspona od 1 (uopće se ne slažem) do 7 (u potpunosti se slažem).

Deskriptivne norme

Percipirana prevalencija dopinga u sportu (deskriptivne norme) procijenit će se jednim pitanjem otvorenog tipa: “Što mislite, koliko vrhunskih sportaša u hrvatskoj koristi doping kako bi poboljšali svoju sportsku izvedbu?”. Sudionici će svoje odgovore izražavati u

postocima (od 0 do 100 %).

Namjera uzimanja dopinga

Namjera uzimanja dopinga procijenit će se pomoću pet čestica: (1) „Imam namjeru koristiti zabranjene supstance (doping) u svrhu poboljšanja svoje sportske izvedbe“; (2) „Planiram koristiti zabranjene supstance (doping) u svrhu poboljšanja svoje sportske izvedbe tijekom ove sezone.“; (3) „Odlučan sam koristiti zabranjene supstance (doping) u svrhu poboljšanja svoje sportske izvedbe u svojoj karijeri.“; (4) „Biste li uzeli zabranjene supstance (doping) ako biste bili sigurni da ćete pobijediti, a nećete biti uhvaćeni?“; (5) „Biste li uzeli zabranjene supstance (doping) ako to pridonosi pobjeđivanju na svakom natjecanju narednih 5 godina, a zatim da umrete?“ Sudionici će označavati svoje odgovore na skali Likertovog tipa raspona od 1 (uopće se ne slažem) do 7 (u potpunosti se slažem). Rezultati će biti kondenzirani na jednu dimenziju sumom vrijednosti čestica koja predstavlja varijablu namjere uzimanja dopinga.

Upitnik ciljne orijentacije u sportu (Duda, Chi, Newton, Walling, i Catley, 1995)

Ciljna orijentacija procijenit će se upitnikom koji se sastoji od dvije dimenzije koje predstavljaju varijable ovog upitnika: usmjerenost na zadatak i učenje (7 čestica; npr. „Osjećam se najuspješnijim u sportu kada učim nove vještine i to me tjera da još više vježbam.“) i usmjerenost na ishod i rezultat (6 čestica; npr. „Osjećam se najuspješnijim u sportu kada sam ja jedini koji može dobro izvesti zadatak i pokazati vještinu.“). Sudionici će označavati svoje odgovore na skali Likertovog tipa raspona od 1 (uopće se ne slažem) do 5 (potpuno se slažem). Upitnik je preveden na hrvatski jezik i validiran (Barić i Horga, 2006).

Upitnik samopoštovanja (Rosenberg, 1965)

Za procjenu samopoštovanja koristit će se Rosenbergova skala (Rosenberg Self-Esteem Scale-RSE) koja sadrži 10 čestica (5 pozitivno i 5 negativno formulirano). Sudionici će označavati svoje odgovore na skali Likertovog tipa raspona od 1 (uopće se ne slažem) do 4 (potpuno se slažem). Skala je prevedena na hrvatski jezik i validirana (Lacković-Grgin, 1994) a ukupni rezultat predstavlja varijablu razine samopoštovanja.

Upitnik sportske motivacije (Pelletier, Fortier, Vallerand, Tuson, Brière, i Blais, 1995)

Upitnik sportske motivacije mjeri 3 vrste intrinzične motivacije, 4 vrste ekstrinzične motivacije i stupanj amotivacije, što čini ukupno 8 varijabli. Skala sadrži 28 čestica, a ispitanici označavaju svoje odgovore na skali Likertovog tipa raspona od 1 (uopće se ne odnosi na mene) do 7 (u potpunosti se odnosi na mene).

Uzimanje dopinga

Uzimanje dopinga (trenutno i u prošlosti) što čini 2 varijable procijenit će se pitanjem: „Jeste li ikada uzimali zabranjene supstance (doping) kako biste poboljšali svoju sportsku izvedbu?“ Ispitanici će svoje odgovore birati između ponuđenih: 1= Ne, nikada nisam uzimao/la zabranjene supstance (doping); 2= Da, jednom sam uzeo/la zabranjene supstance (doping) kako bi poboljšao/la svoju izvedbu, ali nisam to nikada više ponovio/la; 3= Da, povremeno uzimam zabranjene supstance (doping) kako bi poboljšao/la svoju izvedbu; 4= Da, redovito uzimam zabranjene supstance kako bi poboljšao/la svoju izvedbu. Za potrebe ovog istraživanja sudionike ćemo podijeliti na one koji nikada nisu uzimali doping i one koji jesu, trenutno ili u prošlosti, uzimali doping. Navedeni protokol prilagođen je prema istraživanju koje su proveli Barkoukis, Lazuras, Tsorbatzoudis i Rodafinos (2013).

Upitnik o uzimanju dopinga i upitnik sportske motivacije biti će validirani na probnom uzorku prije primjene u planiranom doktorskom istraživanju.

Rang kvalitete

U ovom istraživanju operacionalizirat će se kao kategorijalna varijabla s 2 kategorije, sportaši višeg ranga kvalitete (sudionici europskih i svjetskih prvenstava/natjecanja, te Olimpijskih igara) i sportaši nižeg ranga kvalitete (svi ostali).

Namjera uzimanja dopinga i uzimanje dopinga predstavljaju kriterijske varijable u ovom istraživanju, a ostalo su prediktorske varijable.

POSTUPAK

Prije početka prikupljanja podataka kontaktirat će se klubovi i treneri kojima će biti objašnjena svrha istraživanja i postupak, nakon čega će sa svakim trenerom biti dogovoren termin prikupljanja podataka. Podatke će prikupljati glavni eksperimentator i njegov suradnik. Uvjet za sudjelovanje u istraživanju je da sportaši budu aktivni natjecatelji koji se sportom kontinuirano bave najmanje zadnjih 5 godina. U istraživanju će sudjelovati sportaši stariji od 18 godina. Prije prikupljanja podataka sudionicima će biti objašnjena svrha istraživanja te će im biti naglašeno da je sudjelovanje u istraživanju u potpunosti dobrovoljno i anonimno te da njihove podatke neće vidjeti nitko osim istraživača. Kako bi se dodatno osigurala anonimnost, sudionicima će upitnici biti podijeljeni u kuvertama koje će nakon ispunjavanja upitnika moći zatvoriti, što je izuzetno važno s obzirom na osjetljivost teme.

METODA OBRADJE PODATAKA

Obrada podataka i statistička analiza provest će se programskim paketom SPSS, ver. 24. Za sve mjerene parametre izračunat će se deskriptivni parametri, a normalitet distribucija testirat će se Kolmogorov-Smirnovljevim testom.

Za izračunavanje povezanosti među varijablama koristiti će se Pearsonovi koeficijenti korelacije.

Statistička značajnost razlika između grupa analizirat će se multivarijantnim i univarijantnim analizama varijance za nezavisne uzorke, a prediktivne vrijednosti varijabli ispitat će se hijerarhijskom regresijskom analizom.

Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja (maksimalno 500 znakova s praznim mjestima)

Sukladno preporukama prethodnih studija, ovo istraživanje u fokus stavlja psihološke faktore koji utječu na stavove prema doping-u i na namjeru uzimanja dopinga, a radi što boljeg razumijevanja ovog fenomena koji predstavlja veliki problem modernog sporta (Lazuras i sur. 2010). Ovo istraživanje predstavlja prvo takvo sveobuhvatno istraživanje u RH, a doprinijet će razumijevanju povezanosti psiholoških faktora i korištenja dopinga te ukazati na važnost i vrijednost psihologije u istraživanjima i intervencijama vezanim za doping. Na temelju rezultata istraživanja dobit će se uvid u rasprostranjenost korištenja dopinga među hrvatskim sportašima i njihove stavove o doping-u, a moći će se kreirati smjernice za preventivne programe.

Popis citirane literature (maksimalno 30 referenci)

Alaranta, A., Alaranta, H., Holmila, J., i sur. (2006). Self-reported attitudes of elite athletes towards doping: differences between type of sport. *Int J Sports Med.*, 27(10), 842–6.

Allen, J., Taylor, J., Dimeo, P., Dixon, S. i Robinson, L. (2015). Predicting elite Scottish athletes' attitudes towards doping: examining the contribution of achievement goals and motivational climate. *Journal of Sport Sciences*, 33 (9), 899-906.

Barić, R. i Horga, S. (2006). Psihometrijske karakteristike hrvstake verzije upitnika usmjerenosti na zadatak (task) i ishod (ego) u sportu (CTEOSQ). *Kinesiology*, 38(2), 135-142.

Barkoukis, V., Lazuras, L. i Tzorbatzoudis, H. (2014) Beliefs about the causes of success in sports and susceptibility for doping use in adolescent athletes. *Journal of Sports Sciences*, 32(3), 212-219.

Barkoukis, V., Lazuras, L., Tzorbatzoudis, H., i Rodafinos, A. (2011). Motivational and sportspersonship profiles of elite athletes in relation to doping behavior. *Psychology of Sport and Exercise*, 12, 205-212.

Dodge, T. & Jaccard, J.J. (2008) Is abstinence an alternative? Predicting adolescent athletes' intentions to use performance enhancing substances. *J Health Psychol.*, 13(5), 703–11.

Duda, J.L., Chi, L., Newton, M., Walling, M.D., i Catley, D. (1995). Task and ego orientation and intrinsic motivation in sport. *International Journal of Sport Psychology*, 26, 40-63.

Hodge, K., Hargreaves, E.A., Gerrard, D. i Lonsdale, C. (2013). Psychological Mechanisms Underlying Doping Attitudes in Sport: Motivation and Moral Disengagement. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 35, 419-432..

Hon, O., Kuipers, H., i Bottenburg, M. (2015). Prevalence of Doping Use in Elite Sports: A Review of Numbers and Methods. *Sports Med.*, 45, 57-69.

Kavussanu, M., Hatzigeorgiadis, A., Elbe, A.M. i Ring, C. (2016). The moral disengagement in doping scale. *Psychology of Sport and Exercise*, 24, 188-198.

Lacković-Grgin, K. (1994). *Samopojmanje mladih*. Naklada Slap, Jastrebarsko.

Laure, P. (1997). Epidemiologic approach of doping in sport: a review. *J Sports Med Phys Fit.*, 37(3), 218–24.

Lazuras, L., Barkoukis, V., Rodafinos, A., i Tzorbatzoudis, H. (2010). Predictors of doping intentions in elite-level athletes: a social cognition approach. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 32(5), 694-710

Lentillon-Kaestner, V. i Ohl, F. (2011). Can we measure accurately the prevalence of doping? *Scand J Med Sci Sports*, 21, 132-142

Lucidi, F., Grano, C., Leone, L., Lombardo, C., i Pesce, C. (2004). Determinants of the intention to use doping substances: An empirical contribution in a sample of Italian adolescents. *International Journal of Sport Psychology*, 35, 133–148.

Lucidi, F., Zelli, A., Mallia, L., i sur. (2008). The social-cognitive mechanisms regulating adolescents' use of doping substances. *J Sports Sci.*, 26(5), 447–56.

Madigan, D.J., Stroerber, J. i Passfield, L. (2016). Perfectionism and attitudes towards doping in junior athletes. *Journal of Sport*

Sciences, 34 (8), 700-706.

Morente-Sánchez, J., i Zabala, M. (2013). Doping in sport: A review of elite athletes' attitudes, beliefs, and knowledge. *Sports Medicine*, 43, 395-411.

Ntoumanis, N., Ng, J.Y., Barkoukis, V. i Backhouse, S. (2014). Personal and Psychosocial Predictors of Doping Use in Physical Activity Settings: A Meta-Analysis. *Sports Med.* 44, 1603-1624.

Pelletier, L., Fortier, M., Vallerand, R., Tuson, K., Brière, N., i Blais, M. (1995). Toward a new measure of intrinsic motivation, extrinsic motivation, and amotivation in sports: the sport motivation scale (SMS). *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 17, 35-54.

Petroczi, A., i Aidman, E. (2009). Measuring explicit attitude toward doping: Review of the psychometric properties of the performance enhancement attitude scale. *Psychology of Sport and Exercise*, 10, 390-396.

Rosenberg, M. (1965). *Society and the adolescent self-image*. Princeton, NJ: Princeton University Press.

Vangrunderbeek, H. i Tolleneer, J. (2010). Student attitudes towards doping in sport: Shifting from repression to tolerance? *Int Rev Sociol Sport.*, 46(3), 346-57.

WADA (2015). *World anti-doping code* [online]. <http://www.wada-ama.org/en/World-Anti-Doping-Program/Sports-and-Anti-Doping-Organizations/The-Code> Accessed 12Jul 2017.

Zabala, M., Morente-Sánchez, J., Mateo-March, M., i Sanabria, D. (2016). Relationship between self-reported doping behavior and psychosocial factors in adult amateur cyclists. *The Sport Psychologist*, 30(1), 68-75.

Procjena ukupnih troškova predloženog istraživanja (u kunama)

1. Materijalno tehnički troškovi – 10.000,00 kuna
2. Eksperimentator i suradnik – 10.000,00 kuna
3. Putni troškovi i smještaj – 10.000,00 kuna

Ukupno : cca 30.000,00 kna

IZJAVA

Odgovorno izjavljujem da nisam prijavila/o doktorsku disertaciju s istovjetnom temom ni na jednom drugom Sveučilištu.

U Zagrebu, 03.07.2019.

Potpis _____
Ime i prezime

Napomena (po potrebi):

^a Navesti mentora 2 ako se radi o interdisciplinarnom istraživanju ili ako postoji neki drugi razlog za višestruko mentorstvo

^b Navesti minimalno jedan rad iz područja teme doktorskog rada (disertacije)

Molimo datoteku nazvati: DR.SC.-01 – Prezime Ime pristupnika.doc

Molimo Vas da ispunjeni Obrazac DR.SC.-01 pošaljete u elektroničkom obliku i u tiskanom obliku – potpisano - u referadu Sastavnice. Sastavnica prosljeđuje ispunjeni Obrazac DR.SC.-01 zajedno s obrascima DR.SC.-02 i DR.SC.-03 u elektroničkom obliku (e-pošta: jandric@unizg.hr) i u tiskanom obliku – potpisano i s pratećom dokumentacijom - u pisarnicu Sveučilišta u Zagrebu (Trg maršala Tita 14).

Obrazac DR.SC.-01 Prilog prijavi teme doktorskog rada i popunjava ga pristupnik/pristupnica uz pomoć mentora